

Tijdelijke wet notificatieapplicatie Covid-19 (35538)

Schriftelijke inbreng namens de D66-fractie (Annelien Bredenoord) t.a.v. de commissie VWS op 15 september 2020

De leden van de D66-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel Tijdelijke wet notificatieapplicatie Covid-19, welke een wettelijke grondslag voor het gebruik van de CoronaMelder app biedt. De leden van de D66-fractie staan in beginsel positief tegenover de inzet van moderne technologie ter bestrijding van het SARS-CoV-2 virus. Echter, deze app en de samenwerking met het Google/Apple framework gaan met gebruik van privé apparatuur (mobiele telefoons) detecteren wanneer mensen in elkaars nabijheid komen. De app trackt *niet* de locatie van mensen, maar legt het in de basis wel vast wie in elkaars nabijheid zijn geweest voor afzienbare tijd, waarmee deze dataverwerking dus zeer privacygevoelige informatie betreft. De (grondwettelijke) waarborgen zijn daarom van uiterst belang.

Een van de belangrijkste waarborgen betreft de vrijwilligheid van de app. De antisimisbruikbepaling in de wet sluit gebruik door derden uit, en de Minister heeft ook uitgesproken dat mensen niet verplicht mogen worden tot gebruik. De leden van de D66-fractie waren dan ook ontstemd om te lezen dat het ministerie van VWS druk heeft uitgeoefend op de Nederlandse Vereniging van Maaltijdbezorgers om bezorgers te vragen de CoronaMelder app te installeren (NRC, 8 september 2020). Graag vernemen wij van de Minister hoe deze handeling te rijmen is met de eerdere uitspraken over vrijwilligheid. Een extern ethisch panel heeft als onderdeel van de testfase van de notificatieapp een ethische analyse uitgevoerd (14 juli 2020). Daarin staat onder andere dat de overheid een moreel appel op burgers mag doen. Hoe ziet de Minister een dergelijke moreel appel zich verhouden tot de vrijwilligheid van installatie en gebruik van de app? De lijn tussen informatie verstrekken, de app promoten en drang is dun. Graag een reflectie van de Minister op het gewenste gebruik van de app en gepaste communicatie over de app door de overheid.

De leden van de D66 fractie constateren dat er veel is gedaan om de privacy van gebruikers te waarborgen. Er is gestreefd naar maximale dataminimalisatie (zichtbare toepassing van *privacy by design*). Ook de overige beginselen van gegevensbescherming, zoals die in artikel 5 AVG zijn vastgelegd (beveiliging, doelbinding, transparantie en accountability), worden voldoende nageleefd. Uit een NOS bericht van 7 sept 2020 blijkt echter dat slechts 37% van de ondervraagden gelooft dat de informatie uit de app strikt vertrouwelijk blijkt. Welke maatregelen neemt de Minister om het vertrouwen van mensen terug te winnen en het vertrouwen niet verder te schaden? Wie is er verantwoordelijk voor het vernietigen van de data als ze niet meer nodig zijn voor het doel, en hoe wordt gecontroleerd dat dit ook daadwerkelijk gebeurt?

De techniek die gebruikt wordt voor de detectie, Bluetooth, is niet voor een dergelijk gebruik ontwikkeld, en deskundigen hebben hun twijfel geuit over de effectiviteit. Waarom meent de Minister dat Bluetooth toch geschikt is? En betekent het gebruik van deze app dat gebruikers

24/7 hun Bluetooth aangeschakeld moeten hebben? Wat gebeurt er als een gebruiker Bluetooth uitzet?

Om een dergelijke app te verantwoorden zou deze ook echt nut moeten hebben. De verschillende onderzoeken geven de indruk dat er goede reden is om te denken dat het gebruik van een app ook bij relatief kleine deelname effect zal hebben als ondersteuning van het bron- en contactonderzoek, maar dit moet wel gemonitord en geëvalueerd worden. Wat we nu weten komt uit simulatiestudies, niet uit *real world* data. Hoeveel fout positieve en fout negatieve testresultaten verwacht de Minister? Ook moet de impact van de app op het denken en handelen van mensen geëvalueerd worden. Graag vernemen wij welke onderzoeken de Minister geïnitieerd heeft, en hoe zowel de effectiviteit als het effect van de CoronaMelder app geëvalueerd wordt.

Notificaties kunnen alleen volgen na een door de GGD uitgevoerde en bevestigde positieve Corona-test. Graag vernemen de leden van de D66-fractie hoe de GGD's op korte termijn de capaciteit hebben om het capaciteitstekort in zowel het testen als het bron- en contactonderzoek op te lossen. Ook vernam de D66-fractie uit een brief aan de Tweede kamer (11 sept 2020) dat een positieve notificatie van de CoronaMelder app geen indicatie is voor een test. Ondermijnt dit niet de effectiviteit en proportionaliteit van de app?